

แถลงการณ์

เรื่อง เหตุผลและเจตนากรณีตามข้อบังคับ ชสอ. ข้อ 39 (1)

ตามที่ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด (ชสอ.) ได้มีการประกาศ ชสอ. เรื่อง ถอนรายชื่อและหมายเลขประจำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้งกรรมการดำเนินการในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร พื้นที่ 2 หมายเลข 1 โดยให้เหตุผลว่าเป็นบุคคลผู้มีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับ ชสอ. ข้อ 39 (1) นั้น

ชสอ. ขอชี้แจงว่า ชสอ. มิได้มีเจตนาถ่วงถ่วงหรือกระทำการใดอันมีลักษณะให้คุณให้โทษแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด โดย ชสอ. พิจารณาจากข้อเท็จจริงเอกสารหลักฐานของหน่วยงานราชการ และพิจารณาตามเหตุผลและเจตนากรณีของคณะกรรมการดำเนินการชุดผู้ร่างแก้ไขข้อบังคับ ชสอ. ข้อ 39 โดยความเห็นชอบจากมติที่ประชุมใหญ่ และนายทะเบียนรับจดทะเบียนแก้ไขข้อบังคับโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2547 รายละเอียดอธิบายตามลำดับดังนี้

วันที่ 8 พฤศจิกายน 2543 นายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนข้อบังคับ ชสอ. ข้อ 39 ซึ่งกำหนดไว้ว่า “ลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะเป็นกรรมการดำเนินการ

- (1) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้กระทำโดยทุจริต
- (2) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ องค์กร การ หน่วยงานของรัฐ หรือเอกชน ฐานทุจริตต่อหน้าที่
- (3) เคยถูกให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการหรือมีคำวินิจฉัยเป็นที่สุดให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการ ตามมาตรา 22 (4) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542
- (4) เคยถูกที่ประชุมใหญ่มีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งกรรมการเพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่
- (5) เข้าดำรงตำแหน่งหน้าที่ประจำในชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์สมาชิก”

วันที่ 29 พฤศจิกายน 2546 ในคราวการประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ 1 ปี พ.ศ. 2546 มีมติเห็นชอบแก้ไขข้อบังคับ ชสอ. ข้อ 39 ดังนี้ “ลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะเป็นกรรมการดำเนินการ

- (1) เคยได้รับโทษจำคุกโดยเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ ในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ได้กระทำโดยทุจริต
- (2) เคยถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ องค์กร การ หน่วยงานของรัฐ ไม่ว่ากรณีใดๆ ถึงแม้ว่าจะได้รับการล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวาระต่างๆ ก็ตามก็มิได้รับการยกเว้นหรือถูกหน่วยงานเอกชนไล่ออก ให้ออกหรือเลิกจ้าง ฐานทุจริตต่อหน้าที่
- (3) เคยถูกให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการหรือมีคำวินิจฉัยเป็นที่สุดให้พ้นจากตำแหน่ง กรรมการตามมาตรา 22 (4) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542
- (4) เคยถูกที่ประชุมใหญ่มีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งกรรมการเพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่
- (5) เป็นบุคคลล้มละลาย

(6) เป็นบุคคลวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ หรือเป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ

(7) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(8) เข้าดำรงตำแหน่งหน้าที่ประจำในชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์สมาชิก

โดยให้เหตุผลการแก้ไขข้อบังคับข้อ 39 (1) ว่า “เพื่อป้องกันมิให้บุคคลที่มีมลทินมัวหมองเข้ามาบริหารงาน ชสอ. และสำหรับ (2) นั้น มีเหตุผลการแก้ไขว่า “การกระทำอันเป็นเหตุให้ถูกลงโทษ ไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการนั้น เป็นการบกพร่องในศีลธรรมอันดี การล้างมลทินตามพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ นั้น ล้างแต่เฉพาะโทษเท่านั้นหาได้ล้างการกระทำผิดนั้นด้วยไม่ จึงเป็นเหตุแห่งการยกเว้นคุณสมบัติตามข้อบังคับนี้

วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2547 นายทะเบียนรับจดทะเบียนข้อบังคับดังกล่าวตามความที่ประชุมใหญ่ ชสอ. มีมติให้แก้ไข และบังคับใช้มาจนถึงปัจจุบัน

กรณีดังกล่าวจะเห็นว่าข้อบังคับของ ชสอ. กำหนดลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะเป็นกรรมการดำเนินการ ไว้สูงยิ่งกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ที่ใช้บังคับในขณะนั้น ก็เพื่อให้ได้กรรมการที่มีความรู้ความสามารถและเป็นคนดีไม่มีมลทินมัวหมองหรือเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ฉะนั้น การตีความข้อบังคับของ ชสอ. ข้อ 39 (1) จึงต้องตีความโดยเคร่งครัด มิได้ตีความตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ เพราะการกำหนดข้อบังคับลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่จะเป็นกรรมการดำเนินการที่สูงกว่าพระราชบัญญัติสหกรณ์เป็นเรื่องของที่ประชุมใหญ่แต่ละสหกรณ์เป็นผู้กำหนด เมื่อที่ประชุมใหญ่มีมติให้แก้ไขและนายทะเบียนรับจดทะเบียนแล้ว ก็สามารถบังคับใช้ได้ตามกฎหมาย ทั้งนี้ เป็นไปตาม มาตรา 44 แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ประกอบแนวคำพิพากษาศาลปกครองอีกหลายฉบับซึ่งพิจารณาเป็นแนวทางเดียวกัน

สำหรับกรณี พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 มาตรา 52(1) ซึ่งใช้คำว่า “เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก...” กรณีตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542 ดังกล่าวต้องเป็นการถูกจำคุกจริงๆ แต่สำหรับข้อบังคับ ชสอ. ข้อ 39 (1) กำหนดไว้ว่า “เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก...” ดังนั้น คำว่า “เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก” หมายความว่า ศาลได้พิพากษาจำคุกไม่ว่าบุคคลนั้นจะจำคุกจริงหรือรอลงอาญา ก็ถือว่ามียุติโทษตามข้อบังคับนี้แล้ว การที่ผู้สมัครกรรมการดำเนินการเคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ถ้าไม่ใช่กรณีที่ถูกศาลลงโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ แม้ศาลจะรอลงอาญาไว้ก็ตาม ก็ถือว่าเป็นผู้มีมลทินมัวหมอง เมื่อพิจารณาจากถ้อยคำและเหตุผลของข้อบังคับดังกล่าวแล้ว การที่ผู้สมัครเคยถูกศาลพิพากษาลงโทษให้จำคุก แม้โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้ก็ตาม ถือว่าผู้สมัครดังกล่าวมีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับ ชสอ.ข้อ 39 (1) จึงไม่มีคุณสมบัติของผู้สมัครกรรมการดำเนินการตามประกาศรับสมัครของ ชสอ. ตามประกาศข้อ 5 ซึ่งกำหนดไว้ว่า คุณสมบัติของผู้สมัครกรรมการดำเนินการ (5) ไม่เป็นบุคคลต้องห้ามตามข้อบังคับ ชสอ.ข้อ 39

ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด

31 พฤษภาคม 2565